

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Institutiones iuris prudentiae canonico-civilis ... in gratiam tyronum - Cod. Ettenheim-Münster 77

[S.l.], 1701-1739

Praefatio

[urn:nbn:de:bsz:31-108650](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-108650)

VII
Praefatio

Nihil S. Jurisprudētia Studio, si dignitatem spectaverimus, nobilius, ^{nihil} si ejus ~~emphaticum~~ contemplati fuerimus, utilius. Enimvero S. haec disciplina infallibiles tradit regulas, quibus fideles ad Deum ritē colendum honeste et juxta rectam rationem vivendū, quā secum ipso, quā cum proximo, ac tandem ad suum ultimum finem Supernaturalemq; beatitudinem seure obtinendam diriguntur. Certē S. Canonēs, sicut verba Henrici Wagnereck^o, proximum post S. Scripturae Thesaurus locum habent, dignitateq; sua et usu omnes alias Scientias longe superant. Imo cum saepe Sacram interpretentur Scripturam, ejusq; genuinum sensum declarent, optimo jure ipsis applicaverimus, quod Justinianus et Valerianus de Jurisprudētia generatim edixerunt, quod nampe sint divinarum atq; humanarum rerum notitia, justis atq; injustis Scientia. Quid ni igitur Sapiens cespitent, graviterq; impingant, ac turpiter errent Theologi, ubi ipsis debita S. Canonum peritia defuerit. Qua ratione sibi commissas seuro tramite adducant animas, curamq; illarum probe exercebunt, si justis atq; injustis nullam habuerint Scientiam. Quem proinde necessariam agit Theologia Studiosus, inquit Sapiētissimus Canisius,^b cum et S. Canonum cognitionē sua

^a In exegesi praefat. ad lect.

^b in Summa

^a Tom. 1. Consult.
14. n. 11

^b Can. 1. dist. 38.

^c Can. 4. ead. dist.

professioni conjungit, eam aliquando in Ec-
clesia usum et ornamentum traducturus.
Non dubito pronuntiare indignum Theolo-
gi nomine, ait Jac. Pignatellus, qui jus
Canonicum ignorat, sine quo est Empiricus
inter Medicos. Inde Ecclesia legibus cons-
titutum, ut viri Ecclesiastici se ad H. Ca-
nonum scientiam conuertant. Siant Sacer-
dotes Scripturas Sacras et Canones, inquit
Concilium Tolletanum IV. Et Celestinus
Papa; Nulli, inquit, Sacerdotum liceat H.
Canones ignorare.

Deplorandum igitur quod hoc Studium adeo
necessarium et utile, adeo augustum et nobi-
le multis in locis praesertim in Monaste-
riis pene neglectum cernamus; non quod
omnes illud parvi pendant, aut illius sci-
entiam habere non ^{cupiant}, sed quod ple-
riq; ^{Doctoribus} ^{magistris} destituantur, quorum opera
in hac S. disciplina institui deberent; nam
licet eis ^{non desint} ^{praeceptorum} Authores, qui in Jus
Canonicum egregie commentati sunt; verum
quia in exponendis H. Canonibus juridi-
cos, eosq; obscurissimos, plerumq; usurpant
terminos, quos explicare praetermittunt in-
de fit, ut ^{qui} illi, qui notitiam hujusmo-
di terminorum non habent, sensa eorum
Doctorum capere non possint.

Illorum igitur illorum utilitate consul-
tari, praesentes elucubravit institutio-
nes, quarum lectio ipsis adeo proficua
s: uti speramus; futura est, ut sine ullo
Professore, aut ulteriori expositione, si-
ne Jure Canonico, sine illius Interpre-
tes satis superq; intellecturi sint.

At cum perspiceremus, tantam inter Jus
Canonicum et Civile esse connexionem,

ut, quemadmodum advertit P. Smiev^a, ad ^a Praefat. ad Lect.
solidam Canonica disciplina peritiā pertinere nequeat, qui disciplina Civili manu
auxiliari destituitur. Nec ullus, ut ait ^b l. Tr. 27. c. 8. §. unic.
Layman, se Canonistam, uel Casuistam pro-
fiteri possit, nisi Civilium Legum aliqua-
ten habeat notitiā; hinc est quod im-
presertiarum non solum juris Canonici sed
etiam Civilis principia, regulas, terminos
legales, ac similia, qua ad utriusq. juris
notitiā quidpiam conducere visa sunt,
exponamus; additis praecipuis ac selectis
utriusq. juris praesertim Canonici contro-
versis eā methodo discussis, qua juris-
prudentia Candidatis s: in quorum gratiā
hunc laborem unice in nos suscepimus: s:
apprime grata ac utilis futura sit, si
contingat, ut in Collegiis, aut publicis dis-
putationibus, argumenta proponere, aut
examen pro consequenda Juris Laurea
subire debeant.

X

Handwritten scribble or mark on the left margin.

Faint, mostly illegible handwritten text in a cursive script, likely Latin or German, covering the majority of the page.

Fragment of handwritten text visible on the right edge of the page, including words like "Quid", "virtute", "dirigit", "aqua", "haec", "igitur", "communi", "et per", "labat", "et", "pro", "vellet", "3. g", "tum ju", "nautic", "et mo", "Poro g", "su gas", "subdit", "thia", "inclinat".